

3. CABALES PER A MOSSEGAR-SE LA CUA (JAUME CABRÉ)

O POSSIBLE PLANTEJAMENT DEL FET NARRATIU I DE LA SEVA
TRANSCENDÈNCIA EN LA VIDA DE L'HOME, DE LA DONA I, COM HOM PODRÀ
ADVERTIR SI S'HI ENDINSA, DEL CADELL DE PERSONA I TOT.

Sembla que la cosa va anar així: la criatura, la tenia el pare al braç. N'hi ha que diuen que el caganer, en braços del pare, plorava desconsoladament i l'home feia per manera d'assossegarlo, però no se'n sortia. El pare començava a fer tard i va haver de deixar el nen altre cop al bressol, i després d'acomiar-se de la dona va guillar, apressat com d'habitud.

D'altres diuen que no, que el nen, en braços del pare, no plorava. I hi afegixen el detall interessant (interessant?) que el pare, per allargassar-li aquest estat de tranquil·litat, modulava, suau, una cançó de quietud i bressol; i el menut s'adormia, completen, amb un somriure als llavis / els nadons riuen però no riuen. És un reflex, diu que diuen. Però de plorar... se'n fan un tip, vatua l'olla!/
I encara una altra versió: la més derrotista. Afirment aquests que, essent el nadó al bressol (el pare no l'havia agafat segons ells), va fer una descomunal cagarada després de la qual restà un xic més satisfet. El grup dels de la cançó de bressol s'entossudeixen a no reconèixer com a vàlid que el pare havia de marxar a treballar; és més: declaren audaçment (audaçment?) que ni la mare era a casa. Per tant, el pare sabia que s'havia de quedar allí amb la criatura. El cas és que, continuen, després d'haver-lo amoixat una bella estona, optà per tornar-lo al llit. I la criatura recomençà la seva cançó inacabada, reblerta de semitons i andantesconmotos, versió nen. I tot era un anar i venir de la butaca de la sala —copa de conyac, diari a mig llegir i cigarret gairebé consumit— a la cambra —plors, carantoines, plors, impotència pairal. I tantes anades i vingudes acabaren de col·locar la mosca al mig del nas del pare.

I el derrotistes? Molt clar: cagarades, pixums, un petit vòmit / diu que no havia fet el rotet al seu moment, el nen, / i el pare encara més neguitós perquè, per no saber, ni sabia on hi havia els bolquers de recanvi / si fos una roda de recanvi rai, no? maleït abstencionista?/
Material

pare (mare), nen, plors, cançons de quietud i bressol, pressa per marxar, dona (petó de comiat i feina), conyac, carantoines, diari, plors, cigarret, impotència (ni mare ni dona), cagarada, pixats, rotet, bolquers.

Possibilitats

i què podia fer?

maleït abstencionista

deixar-lo plorar

«ja es cansarà; així eixamplen els pulmons, què carat! Si sempre li anem al darrera el convertirem en un nen insuportable»

cançó de bressol

duplicar la dosi

«el pare és el pare i com a tal tinc el deure d'estar per ell ni que en surti afònic»

cagarada derrotista

fer per trobar cotó fluix

a la farmaciola i convertir-

lo en bolquer provisional

«i si no me'n surto, serà qüestió d'esperar que arribi ella; mentre no se m'acabi el cotó fluix...»

Concreció

ho va fer?

/conten que sí, que no, que estava neguitós de tot en tot, que havia fet el que havia pogut, que eren les quatre de la tarda, que les sis, que si naps i que si cols/

A partir d'aquí ja n'hi ha que se'n desenten mal que sigui momentàniament. Uns, els abstencionistes, perquè creuen que no tot el que s'esdevé és història, baldament hom ho escrigui. I, per explicar coses i coses que tothom té més que païdes, no paga la pena d'esmerçar-hi energies. D'altres, els cantaires, sense arribar a sospitar que estan raonant frec a frec de la filosofia, creuen que, història o no, tot-només el que succeeix s'està vivint. I si hom s'empesca detalls, situacions i variants perquè desconeix tot el fet sencer, ja no fa història ni fa vida; per què perdre el temps, per tant? diuen. Qui per ensopiment, qui per deler de veracitat, callen.

Però sempre n'hi ha de derrotistes: la veritat?, la història? Ecs! Se'n riuen. Jo sé el que va passar, diuen, i no s'encaparren a esbrinar fins a quin punt tot el que expliquen s'ha esdevingut realment. Pensen: mentre jo ho conti, ja és una cosa real, ja té vida. Per exemple: /el pare agafà el nen entre els braços i el mirà amb cara de no saber què fer, t, t, t, petitó del pare i de la mare, calla i no t'excitis, rei... Ni gota de cas! El marrec continuava plorant, bramant, udolant diria, i vinga agombolar-lo entre els braços, cuca, calla, que aviat vindrà la mare (que no sé com triga tant aquesta dona) i ella t'arreglarà, cuqueta, xit xit..., i si té set? Gana no en pot tenir, tot just fa mitja hora que ha mamat/ i hom se sent creador, o no se'n sent, però defensa la seva creació. Art? No: aquest plantejament no el fan així com així. Simplement diuen: jo sé què —com va passar i ara us ho explicaré/ Com que el temps anava transcorrent i

la mare no arribava (la dona no arribava, entenem-nos), es posà a bressolar-lo amunt i avall de l'habitació, fent-li carantines, posant-se nerviós a cada passa que feia, si m'ho fas a la nit! No sé què deu ser més empenyador, dimoni de criatura, el cas és que ell que sí que torna a anar amunt i avall, pessigolletes pel reietó!, fes non non, dorm petit infant dormnonon, aaai que et gronxooo...! Que no t'agrada que et gronxi? aaaaaaisíquet'agradaaaa! aaaaaicomriuelneeeeen/ van explicant els derrotistes/ aaaaaiquejanoploraaaaaa!, aaaaiquejahetrobatlasolucioooooó! /tot és pura invenció, la vida, la història, els fets, però ells no ho diuen potser perquè no ho saben/ aaaaieinencomriuuuu! aaaaaaiquel'heendevinadaaaaaa!/ I com acostuma a succeir, les opinions i les versions, dins la mateixa facció i tot, són infinites. N'hem escollida una, a l'atzar. Altrament ens faltaria paper, i temps. I ganes. /aaai el pare es va anar entusiasmant amb aquella sortida tan encertada. Orgullós, pensava com li explicaria a la dona (a la mare) el seu enginy. I mentrestant, tot era gronxar el nen, i aquest reia que reia, feliç i fent el desentès de les caques i els pipís que l'havien estat mortificant. La cosa era imprevisible i succeí de llampada: una gronxada forta, massa forta, féu desenganxar el nen de les mans del pare. Cotó fluix i infant travessaren rabents un tros d'habitació i sortiren finestra enllà engolits pel buit d'un sisè pis/ en les últimes paraules (en l'últim fet), hi coincideixen la totalitat de les versions, fins les dels qui s'havien desinteressat per un instant del cas. Que potser ho havien llegit al diari?

Darrera d'aquesta, com de qualsevol altra versió, hom hi pot incloure un nombre quasi infinit de dubtes i preguntes que —aclarits— ens donaran una visió total de la qüestió. Però això és cosa de temps. Per començar a explicar la història jo preguntaria, per exemple, una cosa com ara: era nen o nena?

Setembre 73

Dins Cabré, J. (1974) *Faules de mal desar*. Selecta